

A SZOT és a SZÖVOSZ megállapodása:

A munkás fogyasztási és a lakásépítő szövetkezetek elterjedése és fejlesztése érdekében

Végleges megfogalmazást nyert a SZOT és a SZÖVOSZ vezetőknek a közel-múltban lezajlott tanácskozásán kötött — a munkások fogyasztói érdekeinek védelmét, szolgáltatási igényeik jobb kielégítését, valamint lakáskörülményeik javítását célzó — megállapodás. A két országos szerv vezetői megállapították: különösen két területen ajánlatos a szövetkezetek által nyújtott lehetőségek kibontakoztatása; a munkás fogyasztási szövetkezetek és a lakásépítő szövetkezetek területén.

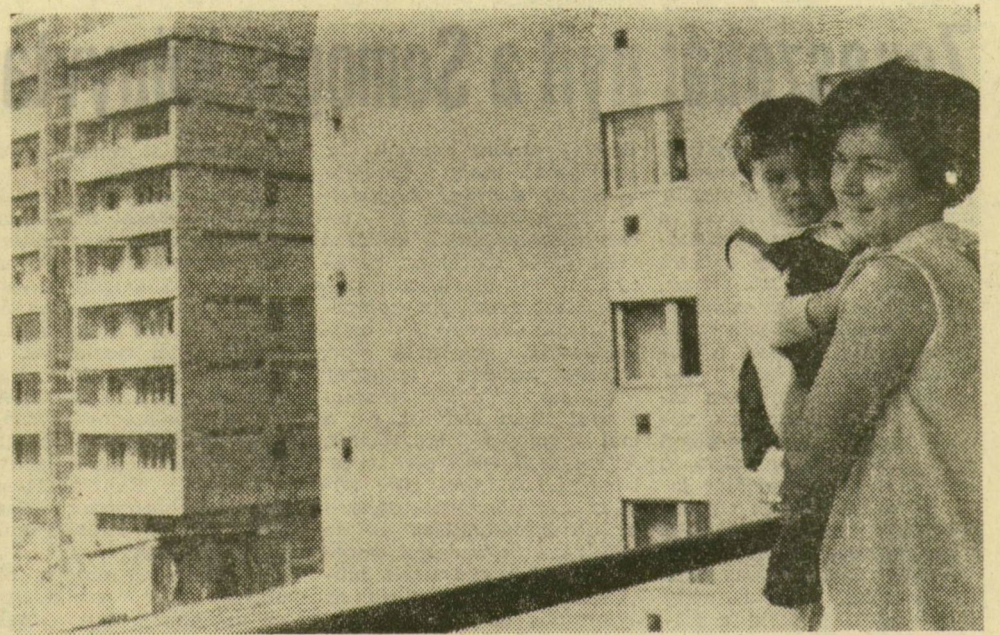
A munkás fogyasztási szövetkezetek alkalmasak arra, hogy javítsák a munkások, a bérből, fizetésből élők áruellátását, biztosítsák a tagjaik igényeinek megfelelő áruválasztékot, a körültekintő kiszolgálást, a korszerű értékesítési módszerek bevezetését; javító-, karbantartó-, szerviz- és egyéb szolgáltató részlegek szervezésével pedig elősegíthetik a szolgáltatások iránt egyre növekvő igények jobb kielégítését.

A SZOT vezetői ezért szükségesnek tartják, hogy

a szakszervezeti szervek a jövőben fokozottabban támogatassák a munkás fogyasztási szövetkezeteket. Ajánlotta a szövetkezeti szerveknek, hogy azokon az ipartelepeken, azokban a városokban, ahol fogyasztási szövetkezetek működnek, közösen vizsgálják meg annak lehetőségét is, miként lehet a szövetkezetekben a munkások érdekeltségét a legcélszerűbben biztosítani.

A felek kölcsönös megállapítása szerint a lakásépítő szövetkezetek lehetővé tehetik a munkások számára az otthonuk megteremtésében való személyes közreműködést.

A megállapodás leszögezi: a SZOT és a SZÖVOSZ vezetői szükségesnek tartják, hogy a vállalati lakásépítés támogatásának kialakítandó feltételei ösztönözzék a szövetkezésre. A már meglevő, s az ezután alakuló lakásfenntartó szövetkezetekben a szövetkezeti házak, lakások rendszeres karbantartása, minél olcsóbb és hatékonyabb felújítása a legfontosabb feladat. Ennek érdekében kezdeményezik és támogatják az igényeket gyorsan és pontosan kielégítő javító-karbantartó műhelyek kialakítását. Az ilyen szolgáltató szervezet lehetőséget teremthet a nyugdíjas szakmunkások széles körű foglalkoztatására is.

Tíz emelet boldogság

Nem szegény ez a város emléktábláknak. Hirdetik szülőiteinek életművét, történelmének legszebb vagy legsúlyosabb napjait. — Itt volt a víz — mondja az egyik, s ráfelel háromnegyed századnyi messzeségből egy újkori történelmi tábla, valahol az Alföldi utca és a Nagykörút határolta háztömbből. Az utóbbin ez áll: „E 4 épület 86 lakása a Kommunista Ifjúsági Szövetség egyetemi lakásépítési akciója keretében épült 1967-ben. Kivitelező: EVM Csongrád megyei állami építőipari vállalat, tervező: Takács Máté”.

Ezt a táblát nem mutatja idegenvezető a turistáknak, azok, akik a házakban laknak vagy fognak lakni — a megszokásig ismerik. Vagy éppen eltakarja szemek elől a mindennapi gond: a régi vagy az újabb. Senki sem szimatolja körül szencziót sejtve, azt meghagyja a mindennapok szomorúbb eseményeinek. S ez érthető is. Ami épül, az a természetes. Ami omlik, ami eltűnik, annak szokás előbb emléket állítani.

sejti, miből épültek ezek a házak. Csak néhány ember, aki a két egyetem ifjúsági szervezetének megbízásából már hat éve tanulja társadalmi munkában ezt a ház-csinálási szakmát. Közülük is éppen kettő ismeri percről percre ezt a néhány évnnyi, néhány háznyi történelmet. Dr. Kékes Szabó András és dr. Maráz Vilmos. Egyikük az orvosegyetem, másikuk a tudományegyetem adjunktusa. S mintegy mellékesen: szervezője, ügynöke, jegyzője ennek az akciónak.

Mikor kezdődött mindez? 1965 májusában. Akkor a két egyetem KISZ-bizottságai közös határozatot hoztak, hogy az elkövetkező négy-öt évben mintegy 200 lakás felépítése lesz szükséges. Így lehet az egyetemek dolgozóinak, de első sorban fiatal oktatóinak lakásgondjait enyhíteni. S aki ma arra jár, az valóban fiatalokra talál ott. Amikor a hamarosan felépülő Petőfi sugárút—Nagykörút sarki tízszintes ház közösségét létrehozták, az átlagéletkor 28 év volt.

REKORD-GYORSASÁG

Fiatalos lendülettel indult az akció. Mindenki támogatta az ügyet, olyan fiatalos együttérzéssel, amire ritkán van példa. Alig hogy megszületett a határozat, nekiláttak a tanulmányterveknek a Szegedi Tervező Vállalatnál, s az emléktáblán is szereplő Takács Máté vezetésével egy év múlva már a kivitelezési tervek is elkészítettek. A mostanra DÉLÉP-pé rövidült nevű építőipari vállalat is rekordidő alatt, 1967 decemberére elkészítette a 4 épületet: 86 lakással és 21 garázzsal.

A beköltözők vallomásaiból: „Csodálatos ez az egész. Háromévi albertlet után minden csodálatos.” „Nagyon szép a lakás. Jó érzés végre saját otthonunkban lakni.” És szinte azonnal el is felejtette mindenki a türelmetlenséget, azt, hogy három évig alaposan meg kellett húzni a nadrágszíját. A beköltözésig akkoriban 55-60 ezer forintot kellett befizetni a fiataloknak.

Szerencsések voltak — mondják a mostani tízszintesre várakozók. Nekünk többet kell fizetni, 75-80 ezret. Még szerencse, hogy csak részletekben. A második ütem ráadásul sokkal lassabb volt, 1966-tól 1971-ig

kellett várakozni a szövetkezőknek.

De szerencse az is, hogy a lakásakció szervezői tapasztaltan osztották meg a befizetendő összeget, vállalva ezzel minden kockázatot 1966-ban mintegy 5 ezer, 67-ben, majd 68-ban 15-20 ezer forintot kellett fizetni, az utolsó két évben a fennmaradó részt. Ez sem kevés pénz. Hogyan gyűjti össze az ember? Erről nem szívesen beszélnek.

„Hozzájárultak a szüleink is.” — „Eladósodtunk jó néhány évre.” — „Minden munkát vállaltunk, amit lehetett.” — „Valami kezdő tőkéje csak van az embernek.” — „Mondjam azt, hogy vegetáltunk?” — „Utólag nem is tudom, valahogy előteremtettük.” — „Az anyósoméknál laktunk, ennyi volt az előnyünk.” — „Nem tudom, csak már lenne kész.”

Az első kapavágás 1968 októberében volt, 1969 elejére az alapozás is elkészült, de aztán sok minden jött közbe, ami az építkezést gátolta. Például egy árvíz. De szép nyara lesz annak a 108 családnak, amely izgatottan figyeli az építkezést. Most már befejezéshez közeledik. S ha tábla kerül a falra, azon már ez áll majd: Kivitelező a DÉLÉP, tervezte Bertalan Sándor.

ÉGETETT TÉGLÁK

A ház ki-vülről, a lakások belülről csinosak. Az újat is mezőtúri égetett téglával burkolják, a város egyik legszebb épülete lesz. És vele beteljesedik az, amit hat éve a két KISZ-bizottság elhatározott: 200 lakást építettek fel a fiatal oktatók részére. Behozták a hátrányt, most már csak az évi gondokat kell megoldani, a fiatal értelmiség természetesen mennyiségi változásával járó gondokat.

Az értelmiségről, különösen arról a részéről, amely a tudományos-technikai forradalom zászlóvivője, sokat beszéltek a X. kongresszuson. Nagy szükség van arra, hogy nyugodt körülmények között végezhesse munkáját. S ha van látható kifejeződése az ilyen gondolatoknak, akkor a 200 lakást magába foglaló impozáns épületcsoport minden bizonnyal az. Nem szennázó. Csak újmódi történelem.

V. M.

Autóbusz
tizpercenként

Tovább javul a tarjáni közlekedés

Hétfőtől, március 29-től ismét változnak a tarjáni menetrendek. Ez egyben azt is jelenti, hogy a közlekedéssel naponta szaporodó tarjáni lakosságnak kevesebbet kell toporognia a buszmegállókban, teljesül régi kérése. Hétfőtől ugyanis a 9-es busz, amely eddig csak csúcsforgalomban járt tizpercenként, a hét minden napján hajnali 4.50-től este 22 óráig tizpercenként közlekedik. A nap utolsó előtti órájában — 22-23 óra között — pedig 20 percenként jár majd. Eddig — mint ismeretes — ünnepnapokon mindvégig 20 perces közlekedés volt ezen a vonalon. S mivel a 9/a továbbra is 10 percenként indul munkanapokon 5.05-től 7.55-ig, illetve 13.05-től 19.05-ig — a nap nagy részében nagyvárosias lesz a közlekedés.

Természetesen, csak akkor jelent ez változást, ha a gyakori torlódások miatt meglehetősen óvatossá tesz a közlekedésnek leselkedő megvárni az esetleg zsúfolt busz után következőt. Azoknak a gondjain, akik este 7 után igyekeznek hazafele, mindenképpen könnyít a menetrend változása.

Változik a 11-es járat menetrendje is. Munkanapokon és munkaszüneti napokon egyaránt negyedóránként jár hajnali 4.45-től 8-ig, illetve 13 és 19 óra között. A nap más szakáiban — egészen az utolsó, 22.30-as buszig — félóránként jön és megy. (A teljes menetrendet, természetesen, nem ismertethetjük: abból a két végállomás közötti, ötperces indulási különbségeken kívül az is kiderül, hogy az egyes megállókban milyen átszállási lehetőségek lesznek.) Kisebb újdonságokra kell felfigyelni a 25-ös menetrendjében is. Mivel ez az iparkörzetet köli össze Tarjával, a Volán indokoltan találta, hogy — a szabad szombatokat figyelembe véve — a buszok egy részét csak hétfőtől péntekig járassa, 15.10 és 16.50 között. Nyolc járat marad tehát, amely az eddigiek szerint használható, s lesz egy új. Ez az utóbbi csak a hét utolsó munkanapján jár: Tarjából 11.55-kor, a fémipari vállalattól 12.10-kor indul.

A sok forgalomkorlátozás, az ebből adódó zsúfoltság miatt előfordulhat, hogy nem érvényesül mindig a „papírforma”, nem fog mindenben megegyezni a menetrend a valósággal. De a tarjáni közlekedés mindenképpen javulást mutat.

Az utasok tájékozódásában bizonyára sokat jelentene az új városi menetrend, de ez — a régebbi tervekkel ellentétben — csak szeptemberre jelenik meg. Akkorra viszont, remélhetőleg, úgy, hogy még jó néhány ilyen örömdetent változást mutat. Például egy olyan tervezett új tarjáni buszjárat beindításával, amely a Csillag tér hamarosan benépesedő környékének problémáit oldja meg.

Szakszervezetek
kongresszusa

Tegnap, szombaton Budapesten két szakszervezet kongresszusa fejeződött be. Véget ért az Élelmiszer- és Dohozók Szakszervezetének 43. kongresszusa. A kongresszus megválasztotta az új Központi Vezetőséget, a számvizsgáló bizottságot. A Központi Vezetőség megválasztotta az elnökséget, az pedig a tisztségviselőket. A szakszervezet elnöke dr. Dabronaki Gyulát, főtákkárává dr. Tamás Lászlót, tit-

káraivá Kókény Istvánt és Fekete Bélát, alelnökévé pedig Háber Sándort választották.

A Közlekedési és Szállítási dolgozók szakszervezetének 28. kongresszusa is megválasztotta a szakszervezet vezető szerveit. Elnök ismét Maróti Károly, főtákkárává Tóth István, titkárok: Mátyási Árpád és Vigh János. Nagy Béla személyében új alelnöke lett a szakszervezetnek.

A Tiszagyöngye 3 éve

Az újszegedi partfürdő, gyerekkorunk fabodás tanúja már a múlté. Pusztította víz, tűz, és okos tervezés. A szaporodó kőből épült kabinok, vállalati üdülők mellett 1967-ben egy térből — és mint kiderült — időben is elhúzódó, nagy-szabású építkezésbe kezdett a DÉLÉP az afész, a vízművek és Fürdők Vállalat jóvoltából. Hiányzott korábban is, igényeltük az igen szerény régebbi megszüntetése után is a biztort, merészebb pillanatainkban a kiadás, komplett ebéddel is szolgáló éttermet. Az ígért — és az épület alapozása megvolt. Az átadás az ígért határidőre, 1970. IV. 30-án nem. A okok között természetesen első helyen állt a magas vízállások. Igaz, hogy a nyáron sem folytatták az építkezést, ki tudja miért. Vigasztalódjunk azzal, hogy egész télen dolgoztak a DÉLÉP munkásai. Ha ezt a néhány hónapos tempót tartani tud-

ják, június 30-ig a bisztrót és a kabinsort már átadhatják a strandolóknak. Nyár végére pedig — és sajnos csak azt írhatjuk: talán — az étterem is fogadja a vendégeket.

A Tiszán innen és túl szemlélődők számára sem lesz elrejtve az a töltés oldalál kinőtt teraszos ház. Az új épületnek már születése előtt megvolt a keresztelője: a hatalmas „Tiszagyöngye” neonfelirat majd este is magára hívja figyelmét szegedinek, újszegedinek egyaránt. Ez lényeges, hiszen étterme nemcsak a vízben, napfényben fürdőzőket szolgálja majd.

A földszintet kizárólag a strandolók birtokolhatják. Itt lesz a partfürdő pénztára, stúdió, orvosi rendelő és a nyílt, teraszos bisztró. Az ígérték szerint harmadosztályú áron kínálják a hűsítő italokat, a fagyaltot, a harapnivalót. Az első emelet kabinsorára épül rá a másodosztályú étterem. Belső, zárt helyiséget 300, a Ti-

szá felé néző teraszt 180 négyzetméterre tervezték, így 340-350 vendéget tud majd befogadni. A legfelsőbb szinten lesz a lenti bisztróval közös konyha, ahonnan liften küldik le az ételleket.

A második emelet éttermével tehát nemcsak a partfürdő gazdagodik, hanem szaporodik egygel a város egész évben üzemelő vendéglőinek száma is. És nem is akármilyen környezetben: Akit tehát az éves örömei csábítanak az újszegedi Tisza-partra, azok is betérhetnek a Tiszagyöngyebé. Hogy miként? A töltést és az étterem bejáratát összekötő hidon keresztül. És mikor? A „szabadteri” hatóság varázsszónak bizonyult eddig is. Örömlénk, ha ezúttal sem vesztené mágikus erejéből, és nem okozna fejtörést, hogy a szabadterre csábult vendégereget hova hívjuk vacsorázni a meleg esteiken.

Chikán Ágnes